

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
20 грудня 2023 року
№ 207-2(П)/2023

Справа № 3-201/2023(380/23)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання),
Головатий Сергій Петрович (доповідач),
Мойсик Володимир Романович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плєскача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Плєскач В'ячеслав Юрійович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), пункт 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс), відповідно до якого суд відмовляє у відкритті касаційного

провадження у справі, якщо „є постанова про залишення касаційної скарги цієї особи без задоволення або ухвала про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення“.

На думку Заявника, пункт 3 частини другої статті 394 Кодексу не відповідає частинам першій, другій, четвертій статті 55, пунктові 8 частини другої статті 129, статті 151¹ Конституції України.

Обґрунтовуючи свою позицію щодо неконституційності пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу, Заявник посилається на приписи Конституції України, на рішення Конституційного Суду України, приписи Кодексу, рішення конституційних судів інших держав, а також на судові рішення у своїй справі та судові рішення судів системи судоустрою в інших справах.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Заявник у квітні 2021 року звернувся до суду з позовом до Головного управління Державної казначейської служби України у Полтавській області (далі – ГУ ДКСУ у Полтавській області) про відшкодування моральної шкоди та просив суд стягнути на його користь компенсацію моральної шкоди у розмірі 26 400,00 грн.

2.2. Октябрський районний суд міста Полтави рішенням від 2 червня 2022 року, залишеним без змін постановою Полтавського апеляційного суду від 22 грудня 2022 року, відмовив у задоволенні позовних вимог Заявника до ГУ ДКСУ у Полтавській області.

2.3. Заявник 26 грудня 2022 року оскаржив вперше касаційним порядком судові рішення судів першої та апеляційної інстанцій, посилаючись на неправильне застосування судами норм матеріального права та порушення норм процесуального права.

Колегія суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 28 грудня 2022 року відмовила у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Заявника на рішення Октябрського районного суду міста Полтави від 2 червня 2022 року та постанову Полтавського апеляційного суду від 22 грудня 2022 року, оскільки касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню (пункт 1 частини другої статті 394 Кодексу), зокрема, з огляду на те, що його ухвалено в малозначній справі, яка є такою відповідно до пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу.

2.4. У зв'язку з ухваленням Конституційним Судом України Рішення від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023, яким визнано таким, що не відповідає Конституції України, пункт 1 частини шостої статті 19 Кодексу, Заявник 23 листопада 2023 року вдруге звернувся до Верховного Суду з касаційною скаргою на зазначені рішення судів першої та апеляційної інстанцій, у якій просив поновити строк для подання касаційної скарги, скасувати судові рішення, ухвалити нове, яким позовні вимоги задовольнити повністю.

Колегія суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду ухвалою від 30 листопада 2023 року відмовила у відкритті касаційного провадження на підставі пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу, оскільки є ухвала колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 28 грудня 2022 року про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Заявника на ті самі судові рішення.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо

неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.2. Заявник твердить, що оспорюваний припис Кодексу „переслідує легітимну мету: забезпечення юридичної визначеності у правовідносинах через обмеження можливості багаторазового і повторного оскарження судових рішень. За відсутності такого обмеження особа, на користь якої прийнято оскаржуване у касаційному порядку рішення, ніколи не змогла б бути достеменно певна в тому, чи не буде за якоюсь із повторних касаційних скарг врешті-решт відкрито провадження та надалі скасовано таке рішення“.

Водночас, на думку Заявника, „така легітимна мета досягається із застосуванням непропорційного, недомірного законодавчого прийому, адже повторне подання касаційної скарги унеможлиблюється незалежно від причин першої відмови у відкритті касаційного провадження“.

Заявник вважає, що законодавець, ухвалюючи оспорюваний припис Кодексу, не враховував випадки, коли право на касаційне оскарження обмежено законом, який є неконституційним.

У підсумку Заявник твердить, що пункт 3 частини другої статті 394 Кодексу є неконституційним з огляду на те, що ним унеможливлено повторне подання особою касаційної скарги у разі існування ухвали про відмову у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою цієї особи на це саме судове рішення, що ухвалена на підставі закону, визнаного неконституційним за рішенням Конституційного Суду України.

3.3. Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що главою 3 „Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами“ розділу V „Перегляд судових рішень“ Кодексу

запроваджено перегляд судових рішень у зв'язку з „виключними обставинами“, однією з яких є встановлена Конституційним Судом України неконституційність (конституційність) закону, іншого акта права чи їх окремого припису, застосованого (не застосованого) судом при розв'язанні справи, якщо рішення суду ще не виконано. Приписи саме цієї глави Кодексу розв'язують питання, порушені Заявником. Тим більше, що Заявник реалізував надану йому процесуальну можливість та звернувся до суду касаційної інстанції з заявою про перегляд ухвали Верховного Суду від 28 грудня 2022 року за „виключними обставинами“ (ухвала судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 1 грудня 2023 року), а твердження Заявника про неефективність перегляду судових рішень у зв'язку з „виключними обставинами“ з огляду на відсутність ретроспективної дії в часі рішень Конституційного Суду України не є обґрунтуванням неконституційності пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу.

3.4. Аналіз конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів свідчить, що Заявник висловив незгоду із законодавчим визначенням підстав відмови у відкритті касаційного провадження у справі та остаточним судовим рішенням у його справі, що не є обґрунтуванням неконституційності пункту 3 частини другої статті 394 Кодексу.

Отже, Заявник не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту

Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату
Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**